

Št. 250/2012
Datum: 24.9.2012

mag. Andrej Vizjak, minister
Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
Kotnikova 28
1000 Ljubljana

Zveza delovnih invalidom ima na predlog Zakona delovnih razmerjih, ki ga je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve objavilo 6.9.2012 na svoji spletni strani http://www.mddsz.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/predpisi_v_pripravi/ naslednje pripombe:

31. člen

Predlog:

Besedilo 4. odstavka se spremeni tako, da se glasi:

»Delavec s statusom delovnega invalida, kateremu so z dokončno odločbo priznane pravice iz invalidskega zavarovanja, je dolžan začasno opravljati drugo ustrezno delo v skladu s prejšnjim odstavkom le ob predhodnem pisnem mnenju pooblaščenega zdravnika delodajalca, da je takšno delo zanj ustrezno.«

Dosedanji 4. odstavek postane 5. odstavek in se spremeni tako, da se:
beseda »prejšnjim« se nadomesti z besedo »tretjim«.

Obrazložitev:

Delo je delavec dolžan opravljati v času in na kraju, kot se je dogovoril z delodajalcem v pogodbi o zaposlitvi, delodajalec pa ne more enostransko spreminjati vrste dela, ki ga opravlja delavec po pogodbi. Temeljna obveznost delavca se z novim zakonom sicer ne bi spreminjala, vendar predlog novega zakona v 31. členu dopušča začasno opravljanje drugega ustreznega dela v primeru začasnega povečanega obsega dela na drugem delovnem mestu oziroma v okviru vrste dela, ki ga delavec opravlja, začasnega zmanjšanja obsega dela na delovnem mestu oziroma v okviru vrste dela, ki ga delavec opravlja in v primeru nadomeščanja začasno odsotnega delavca. Obenem so s predlogom zakona določeni naslednji pogoji - ustreznost dela, časovna omejitev v trajanju največ tri mesece in ohranitev plače, če je to za delavca ugodneje.

Zakonsko besedilo 31. člena sicer določa, da mora biti delo na katerega je delavec začasno razporejen ustrezno delo. Vendar se kljub temu na tem mestu poraja vprašanje ali ne bo prihajalo do zlorab pravice, da delodajalec delavcu sme naložiti drugo delo, za katerega nima sklenjene pogodbe o zaposlitvi in kaj natančno je ustrezno delo. Zlasti težavna zna biti tovrstna začasna prerazporeditev za delovne invalide, ki imajo priznane omejitve pri delu in ne morejo opravljati vseh del. Delavci s statusom delovnega invalida imajo zmanjšano delovno zmožnost zaradi neugodnega zdravstvenega stanja v povezavi z obremenitvami na delovnem mestu na katero so razporejeni. Za delovnega invalida je ključnega pomena, da so obremenitve na delovnem mestu skladne z njegovo preostalo delovno zmožnostjo, drugače obstaja nevarnost poslabšanja zdravstvenega stanja. Za podajo ocene o tem ali je neko delovno mesto za invalida ustrezno, je skladno z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pristojna invalidska komisija Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, saj gre za vprašanje na katerega je moč odgovoriti le z medicinskega stališča. Tako je jasno, da delodajalec ne more sam odločiti katero delovno mesto je za invalida ustrezno. Ker pa je pričujoči člen namenjen začasni razporeditvi iz razlogov, ki zahtevajo hitro prilagoditev delovnega procesa in razporeditev delavcev v najkrajšem možnem roku, bi bilo od delodajalca nerazumno zahtevati, da pred razporeditvijo pridobi mnenje invalidske komisije, saj so tovrstni postopki predolgi. Ker pa je za oceno ustreznosti delovnega mesta nujno potrebno medicinsko znanje je najustreznejša rešitev, da pisno mnenje poda pooblaščen zdravnik delodajalca, po predhodnem pregledu invalida.

155. člen

Predlog:

Za 5. odstavkom se doda 6. odstavek, ki se glasi:

»Zgornja meja trajanja letnega dopusta določena v prvem odstavku tega člena ne velja za invalide.«

Obrazložitev:

Letni dopust je pravica vsakega redno zaposlenega delavca in je namenjena rekreaciji delavca in regeneraciji njegovih delovnih zmožnosti za nadaljnje delo. Trajanje letnega dopusta velja za vsakega posameznega delavca individualno, odvisno od vrste konkretnih dejavnikov, kamor spadajo tudi okoliščine na strani delavca, kot je invalidnost. Predlog zakona v 154. členu ohranja pravico invalida do dodatnih dni letnega dopusta. Namen je jasen in povsem nedvoumen. Invalidi svoje delo opravljajo s povečanim naporom, saj je njihova delovna zmožnost zmanjšana. Za opravljanje dela je potrebno vložiti več truda in pri delu premagovati dodatne težave, delo pa jih praviloma bolj izčrpava, skladno s tem pa potrebujejo tudi več časa za regeneracijo. Zato je invalidu ta napor in dodatni trud potrebno kompenzirati in omogočiti, da si s podaljšanim dopustom obnovi moči za nadaljnje opravljanje svojega dela. Ne gre torej za noben privilegij, temveč za rešitev, ki bi ji v najširšem smislu našli podlago že v Ustavi (prvi odst. 52. čl.), ki je razdelana v ustrezni zakonodaji in ki je v interesu tako družbe (na primer za čim širšo vključitev invalidov v delovni proces), kakor tudi posameznika (na primer omogočiti posamezniku s

statusom invalida, da si, kolikor je le mogoče, sam zagotavlja sredstva, potrebna za življenje). Če (daljši) dopust za invalide razumemo na ta način, je jasno, da zanje ne prihaja v poštev določitev zgornje meje dopusta. (podobno argumentacijo najdemo tudi v odklonilnem ločenem mnenju v odločbi ustavnega sodišča U-I-175/97).

Zveza delovnih invalidov Slovenije
Drago Novak, predsednik

V vednost:

- MDDSZ, Direktorat za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja
- MDDSZ, Direktorat za delovna razmerja in pravice iz dela
- Zveza svobodnih sindikatov Slovenije
- Konfederacija sindikatov 90 Slovenije
- Pergam Konfederacija sindikatov Slovenije
- Konfederacija novih sindikatov Slovenije - Neodvisnost
- Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije
- Poslanske skupine v Državnem zboru RS